

GAZETA

FRANSSIEEVANIEE.

Gazeta eșe de două ori, adică: Mercuri și Sâmbătă, Folia odată pe săptămână, adică: Mercuri. Prețiu lor e pe 1 an 10 f.; pe diumetate a.

5 f. m. c. înaintă Monarchiei.

Pentru țeri străine 7 f. pe 1 sem., și pe anul întregu 14 f. Se prenumera la toate poște c. r., cum și la toți cu noștii nostri DD. corespondinți. Pentru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c.

Monarchia austriacă.

TRANSSILVANIA.

Brasiovu, in 20. Iuniu n. 1856.

Nascerea

Înaltăței Imperatiese se va face cunoscută și în Brasiovu prin desierțare de pive și tunuri, îndată ce va aduce telegrafulu scirea despre evenimentulu acestu fericitoriu de poporele austriace; eara după semnale se va țiené în beserica rom. cat. Te Deum.

— În septemana viitoare se voru țiené essamenele cu elevii gimnasiali în toate gimnasiile de aici; și amicii museloru și ai culturii ținerimei, socotimu, ca nu voru lipsi ale onora cu finții lor de facia.

— Foculu, ce se ivi aici în sopronulu de lemn, în Strada négra Nr. 332, se nădusi îndată, încatu daun'a e foarte mica.

— Campulu e vesel, semanaturele apromitu unu secerisiu bogatu, pome încă se voru face, cu toate ca înghietulu de primăvera strică florea meriloru.

Sibiū, 16. Iuniu n. Starea clerulu confesiantloru creștine se afla după datele statistice în an. 1855 așa:

Beserica romano-catolică în monar. austriacă numera 14 metropolii, 59 episcopii și trei vicariate generari; unulu la Feldkirch, Tirnavia (Sâmbăta mare) și Joannisberg.

Metropoliile sunt, afara de celu din Craiovia ce țiene de metrop. Varsaviei, următoarele:

În Vien'a, Salisburgu, Goricio, Praga, Olmutiu, Lembergu (Leopole), Zara, Milanu, Venetia, Udina, Strigouu, Erlau, Calocca, Baciū, (Zagabria) Agramu.

Episcopatele sunt: În St. Pölten, Lintiu, Brixen, Trientu, Secau, Leoben, Gurk, Lavant, Laibach, Triestu, Capo d'Istria, Parenzo-Pola, Veglia, Litomeritiu, Königsgrätz, Budweis, Brün, Przemisl, Parnovu, Sebenico, Spalato-Macarsa, Lesina, Ragusa, Cattaro, Como, Bergamo, Brescia, Pavia, Lodi, Cremona, Mantua, Concordia, Billuno, Feltre, Ceneda, Treviso, Padua, Vincenza, Verona, Adria, Chioggia, Neutra (Nitria), Raab (Jaurinu), Veszprimiu, Neosoliu, Vatiu, Alba regala (Stuhlweissenburg), Fünfkirchen (Cincieclesiensă), Steinamanger, Satumare, Rosenau, Scepusiu (Zips), Casovia, Oradia mare (Grosswardein), Ceanadu, Ardealu Belgradu, Zengg-Modrus, Djacovar, Sirmiu.

Abatia din Martinsberg e cu jurisdicțiune episcopală.

Pentru armata e vicariatulu apostolicu campestru în Vien'a.

Beserica gr. cat. și unită numera 1 metropoliă în Lembergu cu 1 episcopatu în Przemisl, metropoli'a Alba-Julienă și Fogara ienă din Ardealu cu 3 episcopii: În Orade, Lugosiu, și Gierla (Armenopol); 2 episcopate țienătoare de metrop. din Strigouu: a Muncaciului și Eperiesiului și Kreuz ce țiene de metrop. din Agramu

Armenii uniti cu metrop. în Lembergu.

Beserica gr. neunită are: Metropoliă din Carlovitiu cu episcopatele din Buda, Aradu, Baciū, Timisiōra, Versieciū, Carlstadt, Patrac, în dogme dependēza și cea din Bucovina, Dalmatia și Ardealu de Carlovitiu.

Conf. evang. augsb., are consistoriulu c. r. din Viena cu 5 superintendure; inspectoratulu gener. beser. în Pest'a cu 4 superintendure. Consist. supremu din Sibiū.

Conf. evang. helvetica: consist. din Viena cu 4 superintend. și în țerile numite unguresci alte 4; consist. din Clusiu.

Unitarii: unu superintendutu în Clusiu ca preside besericei și școliei. — (S. B.)

În Vingardu se ivi în 8. Iuniu n. unu focu înfricosiatu dintr'unu cuptoriu, ce se afla aproape de o casa acoperită cu paie, care mistu în scurtu timpu 47 case dimpreună cu siurile. Unu pruncu de 3 ani alu locuitorulu N. G. fū șierfa foculu, și vr'o cativa vitiei încă dearsera.

— La Gridu, Persani, Sarcaia, Vaadu a batutu ghiati'a în 7., nimicindu toate sematurile.

— În Trempele lunga Zlatna, unu pruncu, amblandu în giurulu mōrei, se rapi de acēsta și în scurtu fū zdrobitu cu totul. „S. B.“

Secasiu, 21. Maiu. În 15. ale l. c. avuramū fortuna a vedē presiedindu la esamenulu din școl'a comunitatii acēsteia pe D. c. r. consiliariu și inspectoru școlariu Constantinu Joanovitiu, caval. ordin. Franciscu Josifu I. Domniasa, după zelulu celu nutresce, indemnă și acum pe poporu cu o cuventare patrunditoare, spre a starui pentru îmbunătățirea stărei școlare și tramiterea prunciloru la școlă, unde se împarte prin luminare și învetiatura merindea spre mai bună fericire, și facū responsabili pe toți aceia, carii 'și supragu pruncii dela școlă. Essamenulu decurse cu multe întrebări din toate partile studiiloru de învetiatura în restimpu de 2½ ore, și în urma i-si roșii a sa îndestulare eatra poporu, care fū influențiatu de parintescile Domniei Sale cuvinte.

Din Castrulu Ungului, 2. Iuniu. Departati și aripati de giurulu acēsta, nu ne fū fora mare greutate a deveni la cate unu opu literariu din cele esite în limb'a noastră. Greutatea de a ne învetia limb'a, cu care ne servim în contingerea cu poporul, ne a fostu cu atatu mai mare pena acum, cu eatu ca noi eramū ca taiati de cātra celalaltu corpu literaru alu limbii noastre. Acum inse ne simțim scaderile și damu cu totii a ni le suplini; ne lipsescū inse vorbarele romano-latine și romano-magiare, cu care ne putemū ajuta în împregiurările noastre de aici. — Speramū ca dela literatii metrop. vom trage pe viitoriu înlesniri spre a ne putē ajuta în lipsele literari vernacule. Starea școliloru de pe aici vi omu descrie cu alta ocaziune, acum ne aratamū numai dorința, ca se putemū propasi, cum propasiescū națiunile colocuitoare. —

Galicia, 5. Iuniu. Aici esira la publicitate determinatiunile prov. pentru constituirea comunelor acelora, care remasera suptu jurisdicțiunea dominală până la începerea activității oficiiloru de cercu. Uniformitatea constituiriilor în generalu a tuturor corporatiuniloru în monarhia, de și nu în toate manuntisiurile, totuși în partile substantiali se pastrează cu mare scumpetate. Deci publicamū unele din determinatiunile cele mai de capetenia despre organizarea prov. a comunelor în Galicia, după care putemū conchide și la a noastră. Acestea sunt după „Lemb. Z.“ următoarele:

După ce Domni de pamentu au fostu pena acum în fapta șosi afara din legatuiati'a comunala, starea lor acēsta se va pastra și mai încolo până la definitivă regulare a relațiuniloru comunali. Posesiunea Domnilorū pamenteni se va numi teritoriu dominalu. — Capulu comunci va fi judele și juratii. Domni voru fi în persōna și prin substituti reprezentati în Dominiu.

Judele localu și juratii se voru alege ea și pena acum. La alegerea lor voru avē votu numai acei membri din comuna, carii posedu vreo moșie pusa suptu contribuțiune și decă au vreunū ramu de industria acolo după care plătesce contribuțiune și carii se țienū de legea creștină. —

ЛЕЦЕА ПРЕСЕИ ДН МОЛДОВА.

(Continzare din Nr. tr.)

КАПЪЛЪ П.

Деспре публикациле периодиче.

Тотъ ротънълъ че ва аве врьста лециитъ ши нъ ва фи сь- пьсх интердикциеи саж вре знеи пете криминале, ва пьтэ фонда знь жьрналъ политикъ.

§ 31. Ла фондареа знь жьрналъ фиекаре ва фи дндаторитъ а деклара секретариатъмъ де статъ, зртътореле:

- a) Титлълъ фоаеи, фелилъ ши тинълъ пьбликьрей еи.
- b) Ньмеле редакторъмъ саж алъ цераптъмъ респьнзъ- торитъ.
- c) Ньмеле ши локъинда типографъмъ.

§ 32. Есте сьпъсх amandei de 2000 леи, ачелъ че ва дес- киде о фоаие периодикъ политикъ фьр преалавила днштиндаре нъ- тръ локълъ компетентъ, еаръ фоаиа се ва днкиде; пентръ фоиле неполитиче, amanda ва фи де 500 леи.

§ 33. Афишеле се воръ пьтэ пьблика дьпъ о сиппль днкъ- поштиндаре ла полиция локаль.

§ 34. Дндатъ вре знь нъмьръ а ори кьриа фои перио- диче ва еши де сьптъ пресъ, се ва депъне знь есемпларъ сьптъ- скрисъ де редакторъмъ саж цераптъмъ респьнзъторитъ ла прокьроритъ компетентъ, осевитъ де ачэста се ва конформа § 204 din аше- зьмъптълъ школаръ, дндаториндъсъ тотъдатъ а да кьте знь екс- семпларъ ши ла штабълъ ценералъ алъ оастеи.

§ 35. Прип тьсэра § 34, днпърциреа ши еспедьиреа жьр- палелоръ нъ ва фи днпедекать.

§ 36. Жьрпалеле лигераре, комерциале шчл. фииндъ оприте де а пьблика ши артикъле политиче, дн касъ кьндъ еле воръ пьши песте мениреа лоръ воръ фи сьпъсе знеи amande de чинчи сьте леи.

§ 37. Ори че фоаие периодикъ е даторе а приими дн колэ- пеле сале днштиндъриме офичиале че и се воръ тримите де кьтръ гьвернъ, авьндъ а ле пьблика дн челъ днтъиъ нъмьръ кь плата инсерциеи, еаръ днпъртъшириме офичиале destinatэ а ректифика о ероръ саж а реьнта о алегацие неадевьратъ, ва фи даторе а ле тинъри фьръ скитъваре ши фьръ платъ.

Фиекаре персонъ каре ва фи цитать днтр'знь жьрналъ саж прип нъме с'аж индиректъ, ва аве дрентъ ка сь чьръ репродьче- реа респьнсъмъ че ва сокоти де кьвиндъ а фаче; кь ачэста днсъ ка сь нъ приндъ маи мьлтъ локъ де кьтъ дндойтъ ачелъи окъптъ прип артикълъмъ каре аь провокатъ ачестъ респьнсъ. Респьнсълъ ачела ва фи дн алъ доилеа нъмьръ каре ва еши дела депънереа ла бизроьмъ жьрналъмъ, кьчи ла дна контра пентръ фиекаре зи де днтърциере, редакторъмъ ва пьлти кьте 120 леи страфъ дн фоло- сьлъ персоанеи читате прип жьрналъмъ сьж, ши ла днпротивире, редакторъмъ ва фи есекьтатъ de администрацие ла репродьчереа респьнсъмъ.

§ 38. Пентръ кьпринсълъ жьрналъмъ есте респьнзъторъ ре- дакторъмъ саж цераптъмъ декларатъ, сьпъиндъсъ непалитъцилоръ дн- семпате маи жосъ.

§ 39. Ори че скитъваре дн титлълъ жьрналъмъ ши дн пер- сона редакторъмъ саж а цераптъмъ респьнзъторитъ есте сьпъсх знеи поже днкъноштиндъритъ.

§ 40. Дн касъ де мърте, воьлъ, аьсендъ саж днкидере а редакторъмъ саж а цераптъмъ респьнзъторитъ, проприетаризълъ саж проприетаритъ фоаиеи периодиче, воръ фи даторитъ аи сьветитъ алтъ ре- дакторъ, саж цераптъ респьнсъторитъ кареле тревъие сь айбъ кали- тьциле чьрзте де § 5.

КАПЪЛЪ Ш.

Деспре казцие.

§ 41. Фиекаре жьрналъ политикъ есте даторитъ а депъне дн каца статъмъ о казцие де 5000 леи.

§ 42. Сьма казциеи ва фи пьстрать тотъдеазна дн депънъ- тате, дн касъ кьндъ редакторъмъ респьнсъторитъ алъ знь жьрналъ ва фи кондемнатъ ла о amandъ дн зрма септенциеи датъ де три- зьпалълъ компетентъ, ва фи даторитъ дела пьбликареа ачестеи сеп- тенде пьлъ дн терминъ де оптъ зиле а адъче сьма amandei ла фискъ, дн контра зртъндъ, amanda се ва днмили дн сьма каз- циеи депъсъ, ши дакъ пьлъ дн алте оптъ зиле дела днкъноштин- даре нъ ва адъче ла касъ сьма спре комплектареа казциеи, а- тьнчеа фоаиа ва фи сьспендатъ пьлъ ла дндеплинереа ачештеи кондичи.

§ 43. Дакъ вре знь редакторъ саж цераптъ респьнсъторитъ а вре зньи фои периодиче ва фи акъзатъ ла тривъналъ пентръ вре знь артикълъ ши кондемнатъ, септенца че ва да тривъналълъ ком-

петептъ, есте даторитъ а о тинъри дн нъмьрълъ зртъторитъ алъ фоеи оале, фьръ платъ de insercie ши вре о скитъваре.

КАПЪЛЪ IV.

Partea proibitiivă a chestorъ лецисиритъ.

§ 44. Есте оьритъ фиекьрзиа фои.

- a) А дефьима не Домниоритълъ цьрии, саж а атака digni- татеа Domniei.
- b) А атака релиция Домниоре дн цьръ прекъм ши а дефьима релициле алторъ ритъри рекъпоскъте дн При- чипатъ.
- c) А дефьима клерълъ, саж а атака dignitatea лъи дн е- серцидълъ фьнкцилоръ сале спиритъале.
- d) А дефьима клерълъ релицилоръ стрейне рекъпоскъте дн цьръ дн есерцидълъ фьнкцилоръ сале спиритъале.
- e) А атака оьореа ши dignitatea Домниорилоръ статъри- лоръ стрейне, ши а репрезентанцилоръ лоръ.
- f) А провока ла арме, ла интервенци стрейне.
- g) А провока ла несънънере кьтръ леце саж ла респър- пареа ашезъмъптълъ фундаменталъ алъ цьрии, ши а принципълъи проприетъци.
- h) А зьдъръ ла зръ ши деспредъ аьспра кьртъиритъ, ачэ- сьтъ реотрикцие нъ ва пьтэ днлътъра дрентълъ дискъциеи а актелоръ министрлоръ.
- i) А дефьима саж а атака фьнкционаритъ статъмъ дн вьада лоръ приватъ, саж аи вьтража дн привинда фьнкцилоръ лоръ пьбличе.
- j) А атака моралитатеа пьбликъ.
- k) А атака оьореа вре зньи четъданъ, ши
- l) А атака dignitatea камеритъ лециситоре саж лециле de ea votate.

(Ва зрма.)

Р е с п ъ н с ъ р и.

I. Г. Упгъ. Ла Блажъ се прегътеште зньлъ. Аичи се афлъ ла либръриа лъи Вилх. Неметъ алтълъ ешитъ дн Бькьрешти кь прецъ де 8 франци rom. Латинъ. D. PP. Кьмъ нъ; днсъ нъ е ертатъ ници де кьм. —

La TT. Кьрциле сосите, днкъ din аньлъ 1854, отаь не атинсе ши пьтрезескъ de дорълъ четгорилоръ: Doine ши лъ- кримиоре кь 1 фр. 52 кр. Балъде кь 32 кр. том. I. ши П. — Реперторитъ драматикъ 2 фр. 40 кр. — Микълъ 24 кр. — Ста- тистика Молдовеи кь 1 фр. 20 кр. — Мошъ Тома 2 вол. 3 фр.; Урикаре, хрисове веки дн 3 вол. кь 5 фр. стаь, потъ се зикъ, кь тотълъ неатинсе. —

ЕСКРИЕРЕ ДЕ КОНКЪРСЪ.

Ла цимпасилъ микъ пьбликъ, ротънълъ ориенталъ din Брашовъ, се афлъ вакантъ дела 1. Септемьере саж дела днченътълъ аньлъи школастикъ 1856/57 о катедръ де професоръ не лъпгъ знь сала- ритъ де 500 фр. м. к.

Доригоритъ де а конкьра ла ачестъ постъ сьши тримитъ атес- тателе де пьртаре моралъ ши политикъ, де депънереа есамепълъи де матъритате саж абсоьлторитъ де филозофие, де кьпоштинда лим- беи цермане ши а челеи ротъне чель мьлтъ пьлъ ла 1. Азъгьстъ 1856, адресъндъсе ла сьбокрисълъ прешединте алъ Ефориеи.

Брашовъ, 25. Маиъ 1856.

Ефориа школаръ греко-ръсърителъ дин Брашовъ.

Ioan Popazъ,
протопопъ ши прешединте.

(4—4)

Кьрсьриле ла вьрсъ дн 19. Isniъ к. п. стаь ашеа:

Ацио ла галвини днпъртешти	6
” ” арцинтъ	102 ³ / ₄
Днпърмътълъ 1854	107 ³ / ₄
” чель националъ din an. 1854	84 ⁹ / ₁₆
Облигациле металиче веки де 5 %	82 ¹⁵ / ₁₆
Днпърмътъл де 4 ¹ / ₂ % дела 1852	73 ¹ / ₄
” де 4% detto	—
Сорциле дела 1839	119 ¹ / ₂
Акциле банкълъи	1121

Ацио дн Брашовъ дн 21. Isniъ п.:

Азърълъ (галвини) 4 ф. 42 кр. мк. Арцинтълъ 3 %.